

آنه بیندک بو سفر اوکا یاقلاشمقدن چکینیوردم . هواه
اوچدق . سلطان کندیسی طوتادیغمدن صالحانیوردم .
دارایدیغمک اووه فرقنه ایدی . براز صوکرا هند کوز وکدی .
آرقسندن قارلی داغله یوکسلدک . هندلینک مغارمه می وکنده
بره ایندم . سلطانی ده ایندیردم ! .
اختیار با غیردی :

— کلکدی ؟ کل اوغلان ! .

وای منابستسر حریف وای . بکا بو عنیق عنوانله هیج
خطاب ایمه مشکن شیمی سلطانک یانده سویلهوردم .
دارایدیغمی بللی ایده بر سرسنه خوموردانم .

— هلم ! .

— باشکدن بر قیل قوپاروب بکا ویر ! .

— بلا ترد قیلی ویردم . صوکرا سلطانه دوندی .

— هر نهقادار کوزیکره کورو نهیورسده بزم کل اوغلاندن
منون میسکن ؟

سلطان حیرته صوردی :

— « کل اوغلان » کیم ! .

بن آتیدم :

— عفواهید رسکز سزی کوردیکم وقت دیلم دولاشدی .
اسمعی ترس سویلهدم . بنم آتیدم « نانخ والک » دکل
« کل اوغلان » در .

فقط حر صمدن کوزلرم یاشارمشدی . سلطان بنم اسممه
هیج قیزمامشده . کوله رک سسمک کلدیک طرفه دوندی :

— الکزی ویریکده ایچهری به کیرم ! .

الملی ویردم . اختیار گوکده بن آرقاده مغاره به کیرمک اوز زده
یود و دک . تام قاپیدن کیرده کن اوجله یوکسک اولدینی ییلایکم دن
قاقامی اکمیه لزوم کورمه دیکم قاپی پات ! . دیمه باشمه چارپوب
کولاهی یره دوشور مری ؟ . همن آتیلوب کیمک ایستدم .

فقط اختیار الملی طوتدی .

— نهیا بایقسلک ؟

— کولاھی کیمکم ! .

— هیج بوقادر کوزمل آدام یوزیخی صاقلارمی ؟ باق ! .

صوک سوزرام ! .

اویانیز اویانماز بر شبهه ایله تیتره دیکمی سزه سویلهمشد .
سلطانه صوردم .

— بن اویورکن نه پاپدیکن ؟ .

او، کوزمل دیشلرخی کوستره جلت قدار اطیف بر تبلسمه
جواب وردی .

— هیج، کولاھکزی چیقاردم ؟ .

دهشتله کوزلریمی آقدم ! .

— نه ؟ نه ؟ .

— کولاھکزی آیدم ! . و سزک چیرکن اولمادیغمکزی
کوردم . کندیکن ، افترا ایدیبورسکن ! . بر کوزمل قادین
ظرفندن بو اتفاقه تائل اویلدن داما ای انسانک کوزملالکی
ایجین بر شهادتname بولونایلیرمی ؟ . دیمک ایکرمه تیله جلت قدار
چیرکن دیکلشم ! . ذاتا بن اطرافه ده کوزملری کوره کوره
کندمندن قور قشدم . یوقسه سویسک بر کیمسه اولسهم بو قادار
اوغریلر ، درویشلر ، سحر بازلر بخ سمهورلر میدی ؟ .
مع ما فيه بر کره داهه اصرار ایدم .

— فقط بن سزه اوی ، آچاما کزی سویلهمشد .

سلطان مایوس بر طورله توکنه باقی :

— بر کره اولی ! . آرتیق کولاھکزی چیقاریک ده
برویزی کوردم ! .

هیج سس چیقارمادن آیاغه قالقدم . تو حاف بر هیجان
حس ایدیبوردم . فقط سوزلرمدن منون اولمادیغم ظن اولونورسده
حقیقتنه بنده جوق منون ایدم . بولله بر خیریزی ، بر فاختنی
کبی کیزلى یاشامقاند ایلت یوزی آجیق یاشامق داهه ای ایدی .
هیج رنک ویرمدهن سلطانه عادتا امن ایدم .

— بینکن ! .

— نهیه ؟ .

— بخله دنیانک اوبر اوچنه قدار کیده جککزی سویلهمه .
مشیدیکن ! . فرض ایدیک که او راهه کیدیبورز .

سلطان کولدی : — های های ! . دیدی .

مساعده بیویورولوسه ، آنای و هرنه قادر بکا اینی
معامه اینزرسده بلایمی کوره جکم کادی ، شیمیدی آکلادم که
او نلری چوq سه مردمش ! .
اختیار : های ! های ! اولاد ! دیدی . کلیک
آرقامدن ! .

دیوارده کی او بوقدن آنله تو حاف بر دنکن آلدی ، سلطانله
بن آرقاستنده دیشاری چیدق . بنم آت اوراده بکله بوردی . بینمک
ایخین اوزمرینه دوغ و کیدره کن اختیار آللله بخی دور دوتی .
محبجه یوق ! . بن داهها کوزمل بر شیم وار هم بر ابر
کیده حکمک ! .

دکنکی هواهه دوندوردی بر شیمشک چاقدی . کنیش بر
سجاده ساده اوجارق آیاقله بیزک تونکه کادی .
او چجزه اوزمرینه بیندک ! .
اختیار دکنکله سجاده هه ووردی .
— یورو ! .

بر کره صار صیدق ، سلطانه هیجانله صاریلدم ! . آیاقله بیک
آتننده تراف بر بوشق حس ایتم ! . او چو بوردق ! . اترافزده
بولوتار ، آغازلر داغلر ، دره لر ، کلوب کجیوردی . بولله جه
کیدک . خالی بردن ره دور دی . اختیاره مرا فله با قدم ، او کولای .

— باق ! نرمیه کادک ! .
اکلدم با قدم ! در حال بورمک هیجانله قباردی . صاحب بیک
سرحر باز ره فندن سحر لندی آغاز گلده ز ! .
اختیار مرافقی تطمین ایتدی .
— ایشه اوسحر باز بن ایدم . شیمیدی چکم .
بر مدت داهها بولله جه کیدک . خالی تکرار دور دی .

بوراسی مسافر قالدیم و آفار طونج حکایه سفی دیکله دیکم
یردی . بولله هر باشمن و قمه کین برده دور ازق نهایت استانبولی
کورده . ایچکزده غرب دیارینه چیقو بد تکرار استانبوله
کانلر وارسه تکرار دوغ دیغی یره یاقلاش لشنجه دو بولان هیجانی
تقدیر ایده لر .

بورمک باشладی اورمایه ! . استانبولک اوزمرنده بر قوس
چه بوردک ! . سلطان میر بیاندی :
کوزمل شهر ! .

بن اختیاره دقمزی جلب ایده برشی کوستردم :
— شو تپده برم رای ایشلایور ، بن کیدره کن پاییلما مشدی .
عیبا کیمکدر ! .

اختیار کولای :

— سرکدو . بن سکا صوک هدیم ! .

اختیار بکا بر آیا طوتدی . کوزمل قاما شدی . حیرتله
کریله دم . آیناده یای کبی قاشلی ایچه آغزیلی قارا کوزل کور
صاحبی بردیقانی واردی . عیبا رؤیا بی کور و بوردم . هیجان
وشاشقانقه الی قفامه کوتوردم . ایک کی ایچه صاحب
آووجی او قشادی . اختیاره با قدم کولو بور ! . سلطانه با قدم
اویک ده کوزلریک ایچی ، آغزی کولو بوردی . بن ده کولم .
— فقط بوناصل اولدی ؟ .

— باشکدن قوبان صاحله اولدی ! . سنک عفلک نیخین
کله دی ؟ . سکا نولومدن قورتاو دنگ سحر باز باشکدن بر
قیل قوبار برسک هر آرزوزک اولاچق دیمه شمیدی ؟ .

— دینه دی ! .

— پکی نه دیه قوبار بوبده کوزمل اولايم دینه دیک ؟ .
— باق بو عقلمه کله شدی ؟ . صاحبین شمیدی آکلادم ؟
آبدال او غلامنم ! .

اختیار کلوب بزی ایچه ری آلدی .
سلطان ایله قارشی یه او توردق . سلطان اختیاره
دوندی ؟ . لطیف برسسله رجا ایتدی .

— بر شی ایسته بمحکم افندم ؟
بو بیوروک ! .

— بن اونک بولله هیکل کی کوزمل بوزلو اولما سی
ایستم ! . کنندی کوزمل اولدیغنه قانع اولما دینه دن بو
اویونکزه راضی اولشدم . صاحبی باشنده قملق شرطیله یینه
اوسکی « کل او غلام » اولسون ! .
سه و بخله تیزه دم . بولله ساخته بر صور اله باشامق فنا ایدی .
اختیار بکا با قادی . بوسفر مغلوب اولشدم .

— کوزمللک قلبده یاشادیغی شمیدی آکلادم . اسکی کل
او غلام اولایم ! دیدم . اختیار ائنی بوزمده دولاشدیردی .
کنیش بر احاتق حس ایتم . صراحته تکرار آینایی قاپدم . بوسفر
صاحبی بر کل او غلام اولشدم . آرتیق بر دوریش فارشیمه
چیقو بد صاحبی کی صای ؛ طلسلا یاجن دیسے امکانی یوقا دی .
 فقط سوز آرامزده بو او جونجی « کل او غلام » بر تجیسنه
دکلیسده ایکنچیسنه ترجیس ایتم . بو تامیله بندم .
جسور ، محنت چکمتش ، کوزملرندن کوزمللک دیکل ذکا آقان
کر او غلام ! .

اختیار بزی بر رفاج کون مسافر ایتدی . کنندی سنه بر کون
نازکانه صوردم .

— طبیعی افندیم بن نیخین بورایه کلادیکمی سلیرسکز ! .
اختیار : — آلتنه ! . غالبا کیتمات ایسته بورسک ؟ . دیدی .

صاحبین خدمتی کلدی . بوتون مومنی طوبایلر .
فقط یاغ مومنی ده آلدیلر . اونک خانی - چوچ کبار بر
قادین - کنسدی ائله اوئى موطباوغە نوتوردى . اورادە
کوجوچ بر اركك چوچوق ائندە بر سپتە دورويوردى .
خانم چوچوغۇڭ سېتى پاتانسلە دولدوردى . براوقا قادار تەريياغى
ویرقاج میوهە ويردى . سۈكۈر :

— بونىرى آنسەكە كوتور ، يارووم ، دىدى ، بى مۇسى دە
آنسە كە وير . قادىنجىز كىچ وقە قادار چالىشىور . بۇنى ياقىن !
اونك كىچ قىزى بى صىرادە موطباوغە كىرمىشدى . « كىچ
وقە قادار » لافى ايشىتى . سۇخىخە :

— بن دە بى كىچە كىچ وقە قادار اتوراجىم ، دىدى ،
باليمن وار ، قىرمىزى ايسىكىن يىكى كىرىمى طاقاجىم .
اوخ ! كۆزەل يوزى سۇخىخە ناصىل دە آيدىنلەشىدى .
خاپىر ھىچ بىر بال مۇسى بوقىنجۇزك كۆزلىر قادار بارلا يامازدى .
ياخ مۇسى بونى كوردى . كىندى كىندى :

— ايشە ئۇبەلە سۇھىچ آيدىنلىگى كە عرىيەك سۈكۈر كە ئەنلىك
اوون تاما ياجىم . هەحالدە آرتىق ھىچ بولىلە كۆزەل روشى كورەم .
دیدى .

اوچىرادە اوئى دە سېتە قوپىدىلر ، چوچوق آىدى ؛ كوتوردى .
موم : — شىمىدى زەيە كىدىشىرم ؟ دىيە دوشۇندى .
ھەحالدە قېرىچەر اۋە، بلەك باقىردىن بى شامدانلىرى بىلە يوقىر .
ئۇنە ياندە بىز بال مۇسى آرقاداش شىمىدى كوموشلار و آلتۇنلار
ايچىدەدر . كىم بىلەر آيدىنلىقىندا نە كىكار انسانلى دانس ايدىشىورلە .
نە يالپام ، قەرم بولىلە ايمش بىن ايج ياغىندا يايلى يىم ، بال مومنىن
دىكىل كە ...

ياخ مۇسى كىكار قوناغىك قارشىستەدە اۋاق بىر اوداسە
كىلدى . بورادە زاوالىي بى دول قادين اوچ چوچوغىلە اوتورو .
يوردى . قادىنجىز :

— الله بىأى قېلىخى خاغىن راضى اولسۇن ، دىدى ، بىكا
نە كۆزەل بى موم كونىدەردىش . هەحالدە كىچە يازىسە قادار
ئى . آيدىنلاتىر ؟ ..

آقشام اولدى . ياخ مۇمنى ياقىدىلر . موم :

— توه ! توه ! دىيە توکوردى . سۈكۈر كىندى كىندىشە
سوپىلەندى ؛ آمان نە فنا كېرىتلىرى وار ، نە قادار پىس قوقۇبور .
قارشىدەكى كۆزەل قوناقدەدە ايشىقىارى ياششىلدى . بوتون
سواقق آيدىنلىق ايچىنە ايدى . آراباڭ دعوتلىرى طاشىشىوردى .
بالو ياشلادى . چالىنى سىلىرى أطرافة يايلىدى . ياخ مۇسى :

— ايشە شىنلىك باشلادى ، دىدى . آه او كوجوچ قىزىك
يوزى شىمىدى برقات داها كۆزەللەشىشدەر . كۆزلىرى نېم قورۇمىلى

سۇخىخە تېرەم . بىراز سۈكۈر كىنەك باخچەسە قۇندق ،
باشدن آشاغى يىاضر كىنمىش يوزلارچە كۆلە بىزى قارشىلادى ،
باقدەم ؛ آنئەم ، بامام ، قوشولرم اورادە بىلە شىيورلە . بىم هييتىمەن
اوركش ، ياقلاشما ئەجىتلىرى ؛ هەن آتىلوب هېسىلە تۈپۈشىم . سلطانى
طانىتىم . اوادە ئەللىرى ئۇپىدى . اختىار بىزى بى قادار زىنكىتىڭ
ورقا ئېچىنە بىراقوب شو سۇزلىرى سۈلەپەرك كىندى :

— ايشە سكا بارا ، ٹوت ، آرقاداش ... آرتىق طلس ،
سحر ، وياردىم ؛ يوق . چالىش ، كىندىڭ قازان . مىلكتكە ،
آرقاداشلىرىكە ياردىم ايت ! .. الله ايسارلادق .
آغلا يارق ئائى ئۇپىدك . تىكىر سجادەسە بىنوب يېرىنە كىندى .
بىزدە قېرق كۆن قېرق كىچە دوکون يابىدك ! . بوقادار محنت و آتىدىن
سۈكۈر كەفاڭى كۆرۈپ تۈلچىجە قادار مسعود ياشادم . آرتىق
خاطراتم يېتىدى . سۆزكەلە هە هاقتا بى صحىھلەردە طاتلى
قوتوشىق . الله ايسارلادق قارداشلرم ! ..

بۇ يولك آدا ۱۹۷۷ عبد الله ضبا

ياخ مۇسى ايلە باال مۇمى

وقىلە بۇ يولك بى بال مۇسى واردى . دىكىنى بىلەر وقورو .
ملانىرىدى . هەوقۇت كىندى كىندىشە ؛ بن بالدىن جىقمايم ، آرلەر
اڭ كۆزەل جىچكەرلە ئۆزىزىن بىي يوغوردىلر . بىر قالىمدو كۆلەم .
آيدىنلەن قوتلىرى ، چوچ دايىتىم ، چابق أرىم . بن يرم محقق
كۆمۈش شامدانلىرى ، ياخود سىللۇر آويزەلردى ؛ دىرىدى . بىر كۆن
باغ مۇسى اوکا :

— نە كۆزەل طالعلە وار ! دىدى ، بن ، بى قوبۇن ئىچ
ياغىندا يايلى يىم ، قالىبىن جىقماادە دىكىم . بىي فىتىلىمى ياغە بايتىر ارقاق
ميدانە جىقادىلر . فقط بىشىئە سۇھىنىم . تام سكىز دفعە
باتقدەن سۈكۈر بى حالە كەلەم . حال بىكە بەضى قارداشلرم اىكى
دفعەدە جىقادىلار و جىلىز قالىلەر . اوادە بن يېنە حەلەن مۇنۇم .
ألىتە بالمومنىن يايلىلىق باشقە ئىچ ياغىندا اولقىدە باشقەدار .
فقط نە يالپام ، قىمت ! . سەن كۆزەل صالاتلاردى ، كۆمۈش
شامدانلىرىدە قېرىتاجىقىشك ، بىي دە موطباقدە ياقچىلار ، فقط
موطبادە ئۇبەلە ئەھىتىز بىر دىكىلر . بوتون أخ خلق ، حتى
أفدى بىلە اورايە عەجاجىدر !

بال مۇسى : — كارلول يېكە پاك آزاھىت ويرىرلە . دانسلىر ،
صىاقىتلەر ، دعوتلىرى ايشە اصل ياشاسىن بونلاردر .. پارلامالى ،
باشقۇلارنى دە پارلامالى . بى آقشام بالو وار . بوتون هەمشىرلەر مەلە
برابر دعوتلىز .